

Sygn. akt III AUa 103/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Zajązkowski

Sędziowie: SSA Lucyna Guderska

del. SSO Anna Rodak (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Sztuka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 grudnia 2015 r. w Ł.

sprawy **C. R.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.**

o emeryturę

na skutek apelacji C. R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 9 grudnia 2014 r. sygn. akt VI U 750/14

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 103/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 9 grudnia 2014 r. Sad Okręgowy w Płocku oddalił odwołanie C. R., od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P., z dnia 26 marca 2014 r., mocą, której organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Powyższy wyrok został poprzedzony następującymi ustaleniami faktycznymi:

C. R., urodzony (...), złożył w dniu 17 marca 2014 r. wniosek o emeryturę. Na dzień złożenia wniosku odwołujący był członkiem OFE, jednak złożył wniosek o przekazanie środków z OFE na dochody budżetu państwa.

Wnioskodawca w okresie od 23 czerwca 1982 r. do 11 kwietnia 1985 r. pracował w (...) Zakładach (...) w P. jako robotnik grupy załadunkowej i rozładunkowej. Zakład zajmował się przetwarzaniem owoców i warzyw. W okresie od czerwca do listopada w sezonie przetwórczym odwołujący zajmował się rozładowywaniem węgla, cukru, pulpy owocowej, świeżych owoców, a także beczek z roztworem konserwującym SO₂. Roztwór był silnie trujący, a noszenie beczek wiązało się narażeniem zdrowia. Poza sezonem cały czas trwał załadunek węgla, cukru. Ponadto C. R. zajmował się oczyszczaniem pieców przemysłowych służących do produkcji, ze spalonego żużlu, popiołu. Były to ciężkie prace fizyczne wykonywane ręcznie.

C. R. w okresie od 15 kwietnia 1985 r. do 31 marca 1988 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w P. na stanowisku monter-spawacza i cieśli. Zakład zajmował się robotami budowlanymi. Wnioskodawca wykonywał roboty wodno-kanalizacyjne w głębokich wykopach. Jego praca polegała na cięciu palnikami starych rur i spawaniu nowych, a także cięciu rurek szlifierką. Odwołujący, zakładał też szalunki w głębokich wykopach. Przy remoncie szpitala w P. wykonywał też prace ciesielskie, do zakresu jego obowiązków należało spawanie belek.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS oraz w oparciu o zeznania świadków i wnioskodawcy.

Sąd wskazał, iż spornym w sprawie jest, czy okres zatrudnienia wnioskodawcy od 23 czerwca 1982 r. do 11 kwietnia 1985 r. w (...) Zakładach (...) w P. i od 15 kwietnia 1985 r. do 31 marca 1988 r. w Przedsiębiorstwie (...) w P. winien być zaliczony do stażu pracy w warunkach szczególnych.

We wskazanym okresie od 23 czerwca 1982 r. do 11 kwietnia 1985 r. C. R. pracował jako robotnik przy ciężkich pracach załadunkowych i wyładunkowych, zajmował się pracami przy rozładowywaniu wagonów z węglem, cukrem, wyładunkiem z samochodów pulpy owocowej, żrącej substancji konserwującej SO₂. Oczyszczał także piece przemysłowe ze szlaki, żużła.

Odnosnie pracy w (...) odwołujący wykonywał razem prace w głębokich wykopach przy budowie pralni przy Szpitalu Miejskim w P. (obecnie Szpital (...)). Wykonywał też razem prace wodno-kanalizacyjne przy budowie parkingu dla Urzędu Wojewódzkiego w P.. Na osiedlu (...) w P. wykonywał wycinanie rur, do centralnego ogrzewania, palnikiem gazowym. Przy remoncie dachu szpitala wnioskodawca wykonywał roboty ciesielskie, ale polegające na spawaniu belek.

Sąd wskazał, iż dał wiarę wszystkim świadkom zeznającym w sprawie, bowiem ich relacje są logiczne i wzajemnie się uzupełniają. Zasadniczo świadkowie złożyli zbieżne zeznania w zakresie prac wykonywanych przez wnioskodawcę i jego zakresu obowiązków.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy wskazał, iż odwołanie jest zasadne w części dotyczącej pracy w warunkach szczególnych wykonywanej przez odwołującego w Przedsiębiorstwie (...) w P. i w (...) Zakładach (...) w P..

Sąd I instancji wskazał, iż możliwość uzyskania emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przewiduje art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz.1440). Szczegółowe warunki, na jakich można otrzymać to świadczenie, zawarte są w rozporządzeniu z dnia 7 lutego 1983 r. Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z art. 184 ustawy emerytalnej prawo do emerytury mężczyźnie urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ust. 4 w zw. z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, tj. 60 lat, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. 1 stycznia 1999 r. osiągnął: co najmniej 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach, tj. 25 lat.

Powyższa emerytura przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego, ewentualnie złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE na dochody Skarbu Państwa.

W świetle § 2 ust. 2 ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji. Przy ustalaniu długości wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze uwzględnia się tylko te okresy, wskazane w świadectwie pracy, w których praca ta była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także

w oparciu o inne dowody np. dowody osobowe.(tak Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 21 września 1984 r., III UZP 48/84, LEX nr 14630).

Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawca pracując od 23 czerwca 1982 r. do 11 kwietnia 1985 r. w (...) Zakładach (...) w P., jako robotnik grupy załadunkowej i rozładunkowej, wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, prace w warunkach szczególnych, zgodnie z Działem VIII „W transporcie i łączności” poz.1. ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie.

Wnioskodawca także w Przedsiębiorstwie (...) w P., od 15 kwietnia 1985 r. do 31 marca 1988 r., pracując na stanowiskach montera-spawacza i cieśli, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wymienione w wykazie A Działu V „w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych” pod poz. 1 tj. roboty wodnokanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach, a także zgodnie z wykazem A Działem XIV poz.12 tj. prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym.

W konkluzji powyższych rozważań, Sąd Okręgowy wskazał, iż odwołujący spełnia warunek posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych po zaliczeniu pracy w spornych przedsiębiorstwach, jednak nie wykazał 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Wnioskodawca nie udowodnił bowiem, że opłacał składkę na ubezpieczenie społeczne rolników i zachował ciągłość ubezpieczenia od 1 stycznia 1986 r. do 1 marca 1992 r. Jak wynika z ustaleń ZUS, wnioskodawca nie opłacił składki na to ubezpieczenie od 1 stycznia 1991 r. do 30 września 1991 r. i od 1 marca 1992 r. do 31 grudnia 1996 r. C. R. opłacił składki na ubezpieczenie społeczne rolników za okres od 1 stycznia 1986 r. do 31 grudnia 1989 r. i od 1 sierpnia 1990 r. do 31 grudnia 1990 r.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy oddalił odwołanie jako bezzasadne.

Apelację od powyższego wyroku wniósł wnioskodawca, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na rozstrzygnięcie, polegający na przyjęciu, że odwołujący na dzień 1.01.1999 r. nie posiadał wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tj. 25 lat ponieważ nie opłacił składki na ubezpieczenie społeczne rolników za cały okres od 1 marca 1992 r. do 31 grudnia 1996 r. , co w konsekwencji doprowadziło do wniosku, że odwołującemu nie przysługuje prawo do wcześniejszej emerytury, na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

Apelujący wniósł o dopuszczenie dowodu z zaświadczenia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowa w P., z dnia 31 grudnia 2014 r., na okoliczność odprowadzenia przez odwołującego , składek na ubezpieczenie społeczne rolników za okres od 1.04.1995 r. do 31.12.1996 r., a tym samym uzupełnienie brakujących okresów składkowych i nieskładkowych.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie prawa do emerytury, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania.

Z pisma Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowej w P. wynika, iż C. R. dokonał wpłaty z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników, za okres od 1.04.1995 r. do 31.12.1996 r. . w dniu 30 grudnia 2014 r. (pismo k. 152).

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W toku kontroli instancyjnej Sąd Apelacyjny uznał, iż zarzuty i argumenty podniesione przez pełnomocnika wnioskodawcy, w złożonym środku odwoławczym, nie zasługiwały na uwzględnienie, bowiem Sąd Okręgowy dokonał

prawidłowych ustaleń faktycznych, ocenił materiał dowodowy w sposób wyczerpujący i spójny, właściwie zastosował normy prawa materialnego, a także wskazał na podstawy swojego rozstrzygnięcia co znalazło odzwierciedlenie w pisemnym uzasadnieniu wyroku.

Zgodnie z art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2009, Nr 153, poz. 1227 z późniejszymi zmianami), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli: **1)** okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz **2)** okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Zgodnie z ust 2 emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn; ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W przedmiotowej sprawie, z ustaleń Sądu I instancji, wynika, iż wnioskodawca spełnia warunek posiadania 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Sporna natomiast pozostawała okoliczność posiadania przez wnioskodawcę wymaganego 25 – letniego okresu zatrudnienia, o którym mowa w powyżej przytoczonej regulacji prawnej.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, za całkowicie bezzasadny należy uznać zarzut apelacji, iż Sąd Okręgowy popełnił błąd dokonując ustaleń faktycznych, mający wpływ na rozstrzygnięcie, polegający na przyjęciu, że odwołujący na dzień 1.01.1999 r. nie posiadał wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tj. 25 lat ponieważ nie opłacił składki na ubezpieczenie społeczne rolników za cały okres od 1 marca 1992 r. do 31 grudnia 1996 r.

Z pisma Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wynika bowiem, iż wnioskodawca opłacił składkę na ubezpieczenie społeczne rolników za okres od 1.01.1991 r. do 31.03.1995 r. tj. za okres niezbędny do uzupełnienia wymaganego 25- letniego okresu zatrudnienia, dopiero w dniu 30 grudnia 2014 r. Wpłata ta nastąpiła nie tylko po wydaniu zaskarżonej decyzji, ale także po wydaniu wyroku przez Sąd I instancji, dlatego też całkowicie niezasadny pozostaje zarzut błędnego ustalenia przez Sąd I instancji stanu faktycznego sprawy.

Skoro zatem Sąd Okręgowy, wbrew zarzutom apelacji, dokonał na dzień wyrokowania, prawidłowych ustaleń faktycznych, apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu, na podstawie art. 385 kpc.

Uiszczenie przez wnioskodawcę zaległych składek na ubezpieczenie społeczne rolników, stanowi nową okoliczność, która będzie mogła być uwzględniona przez organ rentowy, przy rozpatrywaniu ponownego wniosku o emeryturę.